

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Distinctio secunda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

AD Primum argumentum in oppositum dicendum quod possibilitas unionis plurimum naturalium in eodem supposito non est secundum maiorem convenientiam in natura cum videamus quod materia & forma, substantia & accidens concurrant in vnum suppositum naturaliter, non autem duae materiae, nec duae formae, nec duae substantiae complete, sed secundum proportionem dependentiae & subsistentiae terminantis dependentiam. Et quia in supposito diuino est subsistentia nata terminare omnem dependentiam supernaturalem, non autem in supposito creato propter rationes prius dictas. Ideo creatura quaecumque potest existere in supposito diuino, non autem in creato nisi in proprio.

10 Ad secundum cum dicitur quod persona diuina non est terminus vel extremum assumptionis ratione essentiae, sed ratione proprietatis personalis quae non importat formaliter aliquam perfectionem. Dicendum quod non est verum, nam sicut patuit in precedenti questione, prima ratio unionis naturae humanae cum persona diuina est per se subsistentia personae diuinae per quam potest terminare dependentiam naturae assumptae, illam autem per se subsistentiam habet ratione naturae, vel essentiae, & non ratione proprietatis personalis (ut probatum fuit) essentia autem diuina continet omnem perfectionem naturae cuiuscumque, & cuiuslibet subsistentiae suppositivae propter quod infantia contra maiorem illius rationis non est bona.

11 Quod autem dicitur contra maiorem quod perfectio formalis quae est perfectio simpliciter est tota in creatura superiore respectu inferioris, verum est de perfectione naturae, non autem de perfectione subsistentiae suppositivae. Haec enim est aequae perfecta in creatura inferiore sicut in creatura superiore, sicut e contrario imperfectio dependentiae est tanta in accidente superioris naturae puta in intelligere sicut in accidente inferioris naturae puta in albedine, propter quod cum ratio terminandi dependentiam naturae assumptibilis sit per se subsistentia assumptis, & haec non est potior in natura creata superiore quam inferiore, nec ea formaliter vel virtualiter continet sicut nec e converso. Ideo una non potest substantiari in alia. Quod vero additur quod perfectio virtualis reducitur ad aliquod genus causae, & quod omnis causalitas communis est omnibus personis, concedatur. Et cum dicitur quod illud quod est commune non requiritur ad terminum vel extremum unionis. Dicendum quod falsum est, sed in illo non completur sed in proprio, ratione cuius sit unio cum una persona, & non cum omnibus quantum ad personalitatem.

12 Argumentum alterius partis quantum sit ad conclusionem nostram tam multipliciter deficit. Primo quia principium actionis & terminus non sic correspondent quod idem numero vel specie sit principium & terminus nisi in actione uniuoca quae nunquam est Dei respectu creature, sicut est illa de qua quaeritur. Secundo, quia principium talis actionis est tota trinitas secundum illud quod est commune cuiuslibet personae, & ideo si argumentum procederet concluderetur quod non posset fieri unio naturae assumptibilis nisi cum tota trinitate. Tertio, quia terminus assumptionis non est suppositum, sed esse unitum vel ipsa unio, quia terminus actionis non praecedit actionem, sed sequitur cum per eam acquiratur, suppositum autem cui sit unio praecedit actionem assumptionis, ideo &c.

Sententia huius distinctionis. II.
in generali & speciali.

ET quia in homine. Superius determinauit Magister de incarnatione ex parte personae assumptis. Hic determinat de ipsa ex parte naturae assumptae. Et diuiditur in tres. Primo ostendit quid sit assumptum. Secundo quale fuit quod assumptum est. Et tertio quo agere factum fuerit id quod assumptum est. Secunda distinctio. 3. ibi, quaeritur etiam de incarnatione verbi. Tertia distinctio. 4. ibi, Cum vero incarnatio. Prima est principalis lectio. Et diuiditur in duas. Primo ostendit quid sit assumptum quia natura humana integra ex suis partibus coniunctis. In secunda determinat ordinem assumptionis. Secunda ibi, assumptum igitur filius dei. Et ista diuiditur in duas. Primo ostendit ordinem naturae. Secundo ordinem temporis. Secunda ibi, si autem quaeritur utrum verbum. Haec est diuisio & sententia lectionis in generali.

2 IN Speciali sic procedit, & primo proponit quod quia primus homo totam naturam humanam corruerat (sic licet corpus & anima) ideo filius dei carne & anima assumptus ut tota curaret & sanctificaret. In Christo enim est una persona & duae substantiae, scilicet diuina & humana, ergo se habuit humanam, habuit unionem animae & corpus, quia nomine humanitatis anima & corpus intelligitur. Postea vero excludit errorem quorundam dicentium quod filius dei carne humanam vel humanitatem non assumpsit, sed secundum quosdam proprietatem siue habitum nomine humanitatis intelligentes non substantiam, sed proprietatem quandam qua homo nominatur, occasionem fumentes ex dictis Dam. qui dicit quod in domino Iesu Christo non est commune speciem accipere, ex quo videtur quod non assumpsit verum corpus & animam ad inuicem coniuncta, quia sic fuisset eiusdem & communis speciei cum aliis. Sed istud non valet, quia intentio Ioan. Dam. non fuit quod Christus non verum assumpsit corpus & animam ad inuicem unita, sed fuit intentio sua quod Christus prout nominat suppositum constitutus ex humanitate & diuinitate non fuit sub aliqua specie communi, quia nec sunt, nec fuerunt, nec erunt plures Christi habentes commune speciem, sicut sunt plures homines habentes unam humanitatem communem secundum speciem, assumpsit tamen filius dei veram humanitatem non in vniuersali (sicut Platonici posuerunt ideam hominis) sed in singulari constitutam ex hoc corpore & hac anima quae cum diuinitate non habet communem speciem cum quocumque alio supposito. Deinde dicit quod filius dei assumpsit carnem & animam, & omnem proprietatem ipsum decentem. Praeterea dicit quod quantum utrumque (scilicet corpus & animam assumpsit) tamen assumptum carne mediante anima, quia tantae simplicitatis est diuina natura quod non debuit immediate uniri carni de limo formatae, sed mediante spiritu creato (scilicet anima) quae quidem unio ab intellectu humano inuestigari non potest. Nec corpus phantasticum, sed corpus verum de muliere natum assumpsit quod quidam haeretici negant, unde error eorum patet per simile de radio solis. Vltimo dicit quod Christus carne simul tempore & anima assumptus, & quod non fuit caro prius concepta quam deo unita, &c.

QUESTIO PRIMA.

Vtrum una persona diuina possit assumere naturam irrationalem.

Tho. 3. p. q. 4. ar. 1. Henr. quodl. 13. q. 5.

Circa secundam distinctionem primo quaeritur, utrum persona diuina possit assumere naturam irrationalem. Et videtur quod non, quia infima natura non est capax supremi doni, quanto enim natura est nobilior tanto est capax potioris doni. Sed supremum donum naturae creatae communicatum, & etiam communicabile videtur esse assumptio a persona diuina, ergo creatura irrationalis quae est infima, non est huius doni capax.

2 Item assumptio terminatur ad unitatem personae, sed creatura irrationalis non est capax personalitatis, quia secundum Boetium, persona est rationalis naturae indiuiduae substantia, ergo creatura irrationalis non est assumptibilis.

3 Item si creatura irrationalis esset assumptibilis, videretur perfectius diuinae naturae quam natura rationalis, sed hoc est inconueniens, ergo & primum. Probatio consequentiae, quia si lapis assumeretur, non solum esset verum dicere quod lapis esset deus, sed etiam quod quaelibet pars lapidis esset deus, quia si verum est dicere quod lapis est deus, & quaelibet pars lapidis est lapis, consequens est quod quaelibet pars lapidis esset deus, sed per assumptionem naturae rationalis pura humanitatis, licet sit verum dicere quod homo sit deus, non tamen quod quaelibet pars hominis sit deus, puta pes vel manus, quare &c.

4 IN CONTRARIUM arguitur, quia si Deus manens infinita virtutis, non esset intellectualis, nec per consequens persona, nihilominus posset assumere naturam irrationalem in unitatem suppositi, sed per hoc quod est intellectualis, nihil deperit ei de perfectione potentiae & infinitatis, ergo sicut posset tunc assumere naturam irrationalem, sic & nunc.

5 Item

Item Augustinus de vera religione dicit qd Christus non assumptus corpus, vt ostenderet se visibilem, sed assumptus verum corpus hominis propter alium finem, quia illud, scilicet ostendere se visibilem, potuisset facere in corpore aere, assumendo illud: & constat quod aer est creatura irrationalis, quam tamen innuit Augustinus posse assumi, quare &c.

RESPONSIO. Circa istam questionem est duplex opinio. Prima aliquorum dicentium qd persona diuina non potest assumere aliquam naturam irrationalem, quod probant sic, Illa natura non est assumptibilis in vnitatem personae diuinae, cuius nulla potentia est eleuabilis ad visionem & fruitionem diuinae essentiae, sed natura irrationalis est huiusmodi, quia nulla eius potentia est eleuabilis ad videndum deum, & fruendum eo, ergo natura irrationalis non est assumptibilis. Minor de se patet. Sed maior probatur tripliciter. Primo sic, sicut se habet esse naturale ad posse naturale: sic esse supernaturale ad posse supernaturale, sed nulla virtute fieri potest, qd aliqua creatura habeat esse naturale, quin habeat aliquod posse naturale, ergo nulla virtute fieri potest, qd aliqua natura habeat esse supernaturale, & non habeat aliquod posse supernaturale. Sed per assumptionem fit qd natura assumpta habeat esse diuinum supernaturale, ergo per eandem fit qd habeat posse diuinum & supernaturale: tale autem posse, est ad visionem & fruitionem, quare &c.

Secundo sic, cui non potest comunicari minus, nec maius, sed minus est videre deum, & frui deo, qd assumi ad vnitatem suppositi vel personae diuinae, vt patet per Aug. super illud Ioannis. i. Verbum caro factum: vbi dicit qd quia Euangelista praemisit, quod dedit eis potestatem filios dei fieri: ne homo miraretur & discrederet, subiungit quasi maius: & verbum caro factum est. Ex quo videtur quod maius sit naturam eleuari ad vnitatem suppositi diuini, quam potentiam eleuari ad visionem & fruitionem dei, ergo illa natura non potest eleuari ad virtutem diuinae personae, cuius potentia non potest eleuari ad visionem & fruitionem diuinae essentiae.

Tertio sic, si aliqua creatura posset assumi, cuius potentia non posset eleuari, fortiori ratione posset assumi creatura eleuabilis absq; eo quod actu eleuaretur: sed creatura rationalis, cuius potentia est eleuabilis ad visionem & fruitionem dei non potest assumi nisi potentia eius actu eleuetur, ergo multo minus potest assumi creatura irrationalis, cuius nulla potentia est eleuabilis. Minor probatur, quia si natura rationalis posset assumi non eleuatis suis potentiis cui ipsa sit manes, sit peccabilis, sequeretur qd persona diuina assumens tale naturam posset peccare, quod est inconueniens, & multis videtur impossibile.

Quicquid sit de conclusione, rationes tamen istae non valent, concessa enim minore principalis rationis quae de se nota est. Dicendum est ad maiorem per interemptionem, non enim oportet qd illa natura sola sit assumptibilis ad vnitatem personae diuinae, cuius aliqua potentia eleuabilis est ad visionem & fruitionem dei. Et ad primam probationem eius respondendum est, cum dicitur qd sicut se habet esse naturale ad posse naturale, &c. concedatur, sed cum dicitur qd natura assumpta per assumptionem habeat esse diuinum & supernaturale. Dicendum qd falsum est. Natura enim assumpta nulla esse intrinsecum sibi habet, quod non habuisset si sibi fuisset derelicta, & haberet si sibi relinqueretur: sed per assumptionem fit qd suum esse naturale & intrinsecum habeat in supposito diuino, & eodem modo potentia naturae assumptae non debet habere aliam operationem, qm naturalem ex vi assumptionis, sed illam habet in supposito diuino, ita vt dicatur esse illius suppositi tanq; operatis. Quod autem per assumptionem natura assumpta non acquirat esse supernaturale, cui correspondeat in potentia posse supernaturale, quale ponunt (scilicet vt possit in visionem & fruitionem essentiae diuinae) patet, quia esse & posse sibi correspondentia sic se habent, quod potentia nunquam potest in actum operationis suae, nisi natura habeat actu esse, sicut videmus in naturalibus, ex quibus ipsi similitudinem sumunt. Nulla enim res potest habere operationem naturalem, nisi habeat esse naturale: si ergo posse in visionem diuinae essentiae correspondeat esse assumpto, impossibile

est qd aliqua creatura videret Deum per essentiam, nisi esset actu assumpta a persona diuina, quod est manifeste falsum & erroneum. Itē si eleuata essentia ad esse diuinum per assumptionem necesse sit potentia eleuari ad posse in diuinam operationem, non solum oporteret qd vna potentia eleuaretur ad tale posse, sed oēs potentiae illius naturae, quia non ponitur eleuatio potentiae ad tale posse, nisi propter eleuationem essentiae ad tale esse. Omnes autē potentiae supponunt naturam, & in ipsa fundatur: ergo ea eleuata oēs eleuatur: hoc autē est falsum, tunc quia natura humana non esset assumptibilis, quia non oēs potentiae eius sunt eleuabiles ad visionem & fruitionem diuinam: sed solum intellectus & voluntas eleuatur. Eleuatur ergo potentia & essentia proportionabiliter, quia sicut non eleuatur essentia, vt habeat intrinsecum, & inherenter aliquid esse qd prius non habebat, sed solum vt sit altioris suppositi, sic eleuatur potentia, non vt habeat alia quod posse qd prius non habebat, vel aliquem actum, sed quia ipsa & actus eius fiunt altioris suppositi, tanquam operantis.

Ad secundam probationem dicendum qd non oportet, quod maius non possit comunicari ei cui non potest comunicari minus, nisi maius & minus sint eiusdem rationis, vel saltem minus includatur in maiori, sicut minus est volare, qd intelligere: & tamen homo qui potest intelligere, non potest volare: eleuatio autem potentiae ad fruitionem & visionem diuinam, & eleuatio naturae ad vnitatem diuinae personae non sunt eiusdem rationis, vt de se patet, nec vnus includitur in altero, sicut probatum fuit, sunt enim separabilia, quare &c. Vel potest dici ad minorem per interemptionem, quia assumi in vnitatem diuinae personae non est maius, accipiendo maius pro meliore & digniore, qd videre deum, & frui deo: sicut enim melius est deum mente concipere, qd carne si haec ad inuicem separantur (vt dicitur in libro de sancta virginitate) pari ratione melius est & dignius videre deum per essentiam, qd vniri deo per subsistentiam, si haec ad inuicem separantur, & quod dicit Aug. super Ioan. i. non sic accipiendum est quasi melius & dignius sit assumi, qd filium dei fieri, sed quia maior dignatio ostensa est in vno qd in alio: & ideo dato illo datur confidentia de alio, vel dato qd esset maius assumi, qd filium dei fieri in natura, quae est capax vtriusq; puta in homine, in quo proposito loquitur beatus Aug. tamen in creatura, quae non est capax diuinae filiationis (vt est creatura irrationalis) maius esset filium dei fieri, qd assumi, quia prima implicat contradictionem, secundum autem non. Prima tamen responsio melior est.

Ad tertiam probationem patebit responsio infra, dist. 12. q. 2. quando quaeritur vtrum Christus potuerit carere.

Dicendum est ergo aliter ad questionem. Primo qd Deus de potentia absoluta naturam irrationalem potest assumere. Secundo qd de potentia ordinata hoc non acuit. Primum patet sic, quia si Deus non posset assumere creaturam irrationalem hoc esset vel ex defectu diuinae potentiae non potentis terminare dependentiam talis naturae, aut ex parte naturae non potentis carere propria subsistentia sui esse. Primum non potest dici propter infinitatem diuinae perfectionis, in qua est ratio subsistentiae cuiuscumq; suppositi. Nec secundum similiter, quia quaelibet creatura potest carere propria subsistentia, vt probatum est supra. Et specialiter patet hoc de creatura irrationali, quia si ea quae sunt perfectionis possint separari a creatura rationali quae est perfectior, a fortiori ratio possunt separari a creatura irrationali, quae est imperfectior, sed subsistere in se est perfectioris, vt probatum fuit supra, & tamen potest separari a creatura rationali (vt patet de humanitate assumpta) ergo potest separari a creatura irrationali, quo factio necessarii esset qd existeret in alieno supposito, sed non creato, ergo increato. Secundo patet idē sic, quia si creatura irrationalis esset inassumibilis, tunc separata anima a corpore Christi fuisset separata diuinitas ab eodem, quia corpus sine anima est natura irrationalis: consequens est falsum, ergo & antecedens. Quod consequens sit falsum patet, quia fides ponit filium dei fuisse in sepulchro in triduo mortis: hoc autē non intelligitur secundum deitatem, secundum quam est vbique, quia eodem modo patet & spūa

Debet vide
Sec. presen
ti quasi
in Ioan.

Debet vide
Sec. presen
ti quasi
in Ioan.

d. i. q. 7.
num. 80

d. i. q. 2.

spiritus sanctus fuerunt in sepulchro, ergo intelligitur secundum naturam assumptam, non secundum animam, quia secundum illam descendit ad infernum, ergo secundum corpus, quod non esset si diuinitas esset separata a corpore.

13 Ad hoc respondetur, quod hoc non est contra positionem precedentem, quia dato quod suppositum diuinum remanserit unitum cum corpore anima separata, non propter hoc potest dici quod creatura irrationalis sit assumptibilis vel assumpta, quia tale corpus non erat simpliciter creatura irrationalis, sed rationalis aliquo modo, scilicet per participationem in quantum erat naturam animam reuniri. Sed istud non valet, quia corpus Christi mortuum, aut erat corpus per aliquam formam, quae non mansit adueniente anima in reuntione, vel quae mansit simul cum anima. Si primo modo tunc tale corpus non erat reunibile anime nisi sui corruptione, hoc est, corrupta forma, per quam erat corpus, hoc autem modo quodlibet corpus communicans cum homine in materia est unibile animae: id est vel per multa media & opere naturae, vel immediate per diuinam virtutem, si ergo propter hoc dicitur corpus rationale per participationem, & per consequens unibile supposito, quia sui corruptione potest uniri animae: tunc quodlibet corpus generabile & corruptibile est unibile supposito diuino, quia est rationale in potentia, & per participationem, quod est contra eos. Item illa forma quae corrumpitur nunquam animae unitur, nec est unibilis, & tamen de nouo fuit unita verbo, ergo quum ipsa sit pure irrationalis natura pure irrationalis potest assumi. Si vero corpus Christi mortuum erat, corpus per aliquam formam quae mansit adueniente anima (sicut quidam ponunt praeter animam formam corporeitatis) adhuc sequitur quod tale corpus erat natura pure irrationalis, quia secundum naturam tale corpus non est reunibile nisi sui corruptione, & per multa media ergo secundum naturam suam non est rationale per participationem. Quod si diuina virtute sit reunibile, eodem modo posset anime uniri quodcumque corpus, in quo esset solum forma corporeitatis, puta corpus lapideum effigiatum ad modum corporis humani, vel quodcumque aliud simile: & tamen talia sunt naturae penitus irrationalis, quare &c. Patet ergo quod quantum est de potentia absolute, Deus potuit assumere creaturam irrationalem.

14 Secundum patet, scilicet quod de potentia ordinata non deicit quod assumeretur, nisi creatura rationalis & humana. Et hoc patet primo ex fine assumptionis: ex fine enim sumenda est ratio eorum quae sunt ad finem. Fines autem assumptionis fuit curatio naturae assumptae, ut patet per scripturam ubi dicitur loquitur de hac materia: & Damasc. 3. lib. quod illud quod est inassumibile est incurabile, ex quo potest sic argui, non deicit quod aliqua natura assumeretur, nisi quae curaretur, vel esset curabilis, sed creatura irrationalis non est curabilis, quia nec est susceptiua infirmitatis peccati, de cuius curatione loquimur: natura vero intellectualis & angelica, licet fuerit peccati susceptiua, peccati tamen eius fuit irremediabile, sola autem natura humana curatione indiguit, & ea suscipere potuit, ergo sola natura humana assumi debuit. Secundo patet idem ex modo curationis, quia per meritum & satisfactionem assumptis sumus curati, tunc sic, quod non est voluntarium non est meritorium: sed quicquid fieret in natura irrationali si assumeretur esset inuoluntarium, vel magis non voluntarium, quia voluntatem non habet, licet esset voluntarium voluntate diuina, sed illius non est mereri, ergo nihil tale esset meritorium ad finem nostrae redemptionis. non deicit igitur quod natura irrationalis assumeretur.

15 Ad Primum argumentum dicendum quod infima natura non est capax supremi doni, si esset donum communicatum per inhaerentiam, quia non quaecumque forma nata est recipi in quacumque materia, sed nobilior in nobis. Hinc si autem sit donum communicatum per habitudinem relationem nihil prohibet quod communicetur infimae naturae, sicut supreme, & sic est in proposito, quia natura assumpta non est in assumente per inhaerentiam, nec e converso, sed per habitudinem relationem, non quaecumque, sed dependentis ad terminum dependentiae, ut in quo existit.

16 Ad secundum dicendum quod licet natura irrationalis non sit personalis personalitate propria, est tamen

personalis in personalitate aliena, quia in aliena persona potest existere, nec aliter personatur assumptum in assumente. Dato etiam quod non posset personari personalitate aliena, posset tamen suppositari in supposito alieno, quia sibi non repugnat ratio suppositi, nec propriae, nec alienae, & hoc sufficeret ad assumptionem.

17 Ad tertium dicendum quod si creatura irrationalis uniretur personae diuinae, non uniretur perfectius quam natura rationalis. Quod autem ibi esset communicatio idiomatum totius naturae assumptae & partium eius cum persona assumente non esset propter perfectionem unionem, sed quia talis natura, puta lapidis vel aeris homogenea, hoc est unius naturae in toto & in partibus, non sic autem creatura rationalis: & ideo illud quod predicaretur de toto, predicaretur etiam in partibus in natura irrationali, non autem in rationali. Nec adhuc sequitur quod quaelibet pars lapidis sit Deus, quia cum dicitur lapis est Deus, verificatur pro supposito sub hoc sensu, suppositum habens naturam lapidis est Deus: quum autem dicitur in minore, quod quaelibet pars lapidis est lapis: lapis ibi accipitur pro natura, & non pro supposito, propter quod medium variatur.

QUESTIO SECUNDA.

Vtrum filius Dei assumpserit naturam humanam quoad partes omnes simul, an ordine quodam.

Thom. 3. q. 6. ar. 5.

Secundo quaeritur, vtrum filius Dei assumpserit naturam humanam quoad totum & partes simul, an ordine quodam. Et videtur quod simul & non vnum mediante altero, quia si esset ibi aliquis ordo, hoc esset, aut quia totum assumeretur mediante partibus, vel partes mediante toto, aut vna pars mediante alia, non totum mediante partibus, quia aut hoc esset mediante partibus diuinitatis, aut coniunctis, non mediante partibus diuinitatis, quia partes humanae naturae non fuerit a principio diuinitatis assumptae, nec mediante partibus coniunctis, quia partes coniunctae sunt idem quod totum, eiusdem autem ad seipsum non est medium: ergo totum non fuit assumptum mediante partibus.

1. Item nec partes mediante toto, quia secundum Damascenum, naturam quam primo verbum assumpsit, nunquam dimisit, sed constat quod natura humana, quoad totalitatem suam, dimisit in morte (alioquin non fuisset vere mortuus) ergo non primo assumpsit totam naturam, & per eam partes, sed potius e converso. Et iterum sublato medio, per quod aliqua vniuntur, auferitur vnio eorum, sed in morte Christi, vnde dictum est, ablata fuit natura humana quoad totalitatem suam, & tamen non fuit sublata vnio personae diuinae cum partibus humanae naturae: ergo totum non fuit medium vnionis respectu partium.

2. Per idem probatur quod caro non fuit assumpta mediante anima, quia sublata vnione animae ad carnem, non fuit sublata vnio personae diuinae ad eandem: ergo illa anima non fuit medium quo caro vniretur verbo: & per eandem rationem nec caro fuit medium quo anima verbo vniretur.

3. IN CONTRARIUM arguitur, quod partes assumptae sunt mediante toto, quia Damasc. dicit, 3. lib. In domino Iesu Christo non partes partium intuemur, sed quae proximae opponuntur (scilicet humanitatem & diuinitatem) humanitas autem est quoddam totum quod componitur ex anima & corpore: ergo filius Dei assumpsit partes mediante toto.

4. Sed quod assumpserit totum mediante partibus, arguitur sic, prioribus prius facta est vnio, sed partes sunt priores toto, ergo prius facta est vnio cum partibus, quam cum toto. Et hoc videtur dicere Aug. in lib. de Agone Christiano dicens quod inuisibilis & inconmutabilis veritas per spiritum animam, & per animam corpus, & sic totum hominem assumpsit.

5. Quod autem assumpserit corpus mediante anima videtur per Aug. qui dicit ad Volusianum quod ipsa magnitudo diuinae virtutis animam sibi rationalem, & per eandem corpus humanum totum hominem in melius mutando coaptauit.

7 RESPONSIO. Simultas & ordo aliquorū potest attendi dupliciter. Vel secundum rem, vel secundum rationem. Si secundum rem adhuc dupliciter, quia vel secundum tempus, vel secundum naturā tantum. Et in his omnibus deducitur conclusio. Si ergo queratur de similitate vel ordine temporis in assumptione humanitatis & partium eius: sic dicendum est quod nullus fuit ordo temporis, sed simul in eodem instanti temporis, fuit caro Christi concepta & animata anima rationali & natura humana ex his perfecta vnita verbo. Quod patet sic. Caro non prius tempore fuit concepta quam verbo vnita, nec econuerso, nec prius verbo vnita quam animata, ergo simul fuit caro concepta animata & natura perfecta verbo vnita, consequentia patet, quia quando aliqua sunt simul in eodem instanti quicquid est simul cū vno est simul cum alio, si ergo conceptio carnis & eius vnio cum vno fuerunt simul & non vnum prius altero, si animatio carnis fuit simul cum conceptione sequitur necessario quod fuit simul cum vnione, ita vt hæc tria essent simul, conceptio, animatio, & vnio.

8 Antecedens probatur quantum ad duos articulos quos continet. Primus est quod caro Christi non prius fuit concepta quam verbo vnita. Et hoc patet sic, quia Filius dei dicitur fuisse conceptus ex virgine (Luc. 1. Ecce concipies in vtero &c. Et in symbolo Apostolorum de Filio dicitur qui conceptus est de spiritu sancto, natus ex Maria virgine.) Hoc autē non potest dici ratione diuine nature quia secundum illā non fuit ex matre conceptus, sed a patre æternaliter genitus, ergo secundum naturā assumptā, non ratione animæ, quia illa est per creationem, ergo ratione carnis, sed ratione carnis non potest dici conceptus nisi in eodem instanti caro esset verbo vnita, quia vnio facta communicationem idiomatum, ergo &c. Similiter caro non potuit prius esse vnita quam concepta, quia nihil potest vniri alteri antequam sit, sed caro Christi incepit esse per conceptionem, ergo non potuit prius esse vnita quam concepta, & sic patet primus articulus antecedentis. Vnde Augustinus de fide ad Petrum. Firmissime tene & nulatenus dubites non carnem Christi sine deitate conceptam in vtero Virginis.

9 Secundus articulus est quod caro Christi non prius fuit concepta quam animata, & hoc patet sic, agens infinite virtutis simul & in instanti materia disponit & vltimam formam inducit, nisi sit successio congrua fini, quē intendit, quia nō potest ibi esse successio ex resistentia passī ad agēs infinite virtutis nisi sit ibi successio ex libera vobilitate agentis considerantis successione congruere fini actionis, sed in cōceptione carnis Christi spiritus sanctus qui est infinite virtutis fuit agens secundum illud Luc. 1. Spiritus sanctus superueniet in te, &c. Nec congruebat fini huius actionis successio, ergo simul & in instanti in conceptione carnis Christi materia fuit disposita & animata rationalis introducta. Quod autē fini huius actionis nō congrueret successio, nec etiā actioni, patet, quia si fuisset prius caro concepta, quā animata cum nō prius fuerit concepta quā verbo vnita vt statim probatū est, sequeretur quod filius assumpsisset carnē habētem esse carnis per aliam formam quā sit anima rationalis, sed cōstat quod adueniente anima illa cessasset, ergo frustra fuisset assumpta prima, quia ad finem assumptionis nihil fecisset. s. ad redemptionem hominis. Patet ergo quod simul fuerunt hæc tria carnis cōceptio, eius animatio & vnio vtriusque cum persona verbi. Et hoc est quod dicit Damasc. lib. 3. simul dei verbum caro, simul animata caro rationalis & intellectualis, nullus ergo fuit ordo temporis.

10 Sed dicit aliquis quod insufficienter inductum est, quia posset dici quod anima prius tempore fuisset creata, & verbo vnita quā caro concepta & animata, & verbo vnita. Et sic creatio animæ & eius vnio cum verbo præcessisset tempore illa tria quæ supra dicta sunt. Sed istud non valet, quia forma nunquam tempore præcedit cōpositum cui dat esse & speciem (vt patet ex. 12. Metaph.) Cum igitur anima sit forma dans esse & speciem homini quod facit per vnionem sui cum materia, inconueniens est dicere quod fuit anima Christi prius tempore creata & a verbo assumpta, quam carni vnita. Et ideo dicit Damasc. lib. 3. nō vt

quidam mentiuntur ante eam quæ est in Virgine incarnatione intellectus est iunctus dei verbo. Nullus ergo fuit ordo temporis in prædictis.

11 Si autem loquamur de ordine naturæ, sic dicendum est quod cōceptio præcessit animationem & animatio vnionem naturæ cum verbo. Sed in ipsa assumptione nullus fuit ordo, nec totius ad partes, nec partium ad totum, nec partium ad inuicem. Quod autem cōceptio præcesserit ordine naturæ animationē, patet sic, dispositio materiæ qualiscumque sit illa præcedit secundum naturā introductionem forme. Sed primum vocatur conceptio in proposito nostro, nō enim cōceptio fuit aliud nisi preparatio materiæ. Secundū vocatur animatio, ergo cōceptio secundum naturā fuit prior animatione. Quod autē animatio similiter præcesserit vnionē naturæ cum verbo, patet sic, prius secundum naturam aliquid est actu ens in se quā vnium alteri a quo nō habet formaliter suam actualitatem, quod dico propter materiā quæ nullā actualitatem habet nisi per formā, & ideo nō est prius actu ens, quā forme vnita. Sed in cæteris infallibiliter verum est, oportet enim omne illud quod vnitur alteri, esse aliquid in se vel in potentia, quando vnitur suæ forme substantiali, vel in actu quando vnitur alteri, a quo nō habet formaliter esse in actu, sed natura assumpta a verbo nō habet ab ipso esse formaliter, sed effectiue solum sicut cæteræ res, ergo natura assumpta prius fuit actu, quam verbo vnita. Sed actualitas eius est per vnionem forme cum materia quam vocamus animationem, ergo animatio præcessit secundum naturam vnionem ad verbum. Et sic patet quod ordine naturæ cōceptio præcessit animationē, & animatio assumptionem naturæ a verbo.

12 Quod autē in ipsa assumptione non fuerit aliquis ordo naturæ, patet, quia ille ordo vel esset ex parte assumptionis, vel ex parte assumptorū, non ex parte assumptionis, quia non ponitur fuisse nisi vna assumptio vnus autem ad seipsum non potest esse realis ordo, ergo ex parte assumptionis non potest poni aliquis ordo realis. Itē nec ex parte assumptorum comparando totum ad partes, & econuerso, quia inter illa non est realis ordo naturæ, quæ sunt penitus idem re, & vnum clauditur intrinsece in intellectu alterius, sed totū compositū & partes eius vt vnitæ, sic enim assumptæ sunt, vt statim probatū est, sunt penitus idem, totū enim nō est aliud quā partes vnite, & partes vnite quā totum coniunctum: vnum etiā clauditur intrinsece in alterius intellectu, quia impossibile est intelligere coniunctū nisi ex partibus vnitis, & econuerso, impossibile est intelligere coniunctionē partium, nisi intelligendo cōiunctum ex eis, imō vtrobius formaliter, videtur esse idem conceptus, ergo inter ista nō potest esse realis ordo. Itē vna assumptio est vnus ad vnum, sed assumptio humanæ naturæ fuit vna & ad vnū, quia ad personam litatem filii, ergo fuit vnus assumpti, sed cōstat quod natura humana integra ex partibus suis fuit assumpta, ergo tam ipsa quā partes eius fuerunt assumptæ vt vnum, & ita nō fuit ibi aliquis ordo realis. Per idē patet quod vna pars, puta caro, non fuit assumpta mediante alia, (s. anima) quia quando aliquid vnitur duobus, nō vt duo sunt, sed vnū, neutrum eorū est medium: vbi enim est medium, ibi est necessaria distinctio mediū ad ea quorum est mediū, sed persona diuina fuit vnita per se carni & animæ nō vt plura sunt, sed vt vnū, scilicet inquantū sunt partes vnus naturæ humanæ, ergo vnū nō fuit assumptū mediante altero. Et sic patet quod in assumptione non fuit aliquis ordo temporis, nec aliquis realis ordo naturæ.

13 Si autem loquamur de ordine rationis, sic dicendum est, quod in assumptione fuit talis ordo, scilicet quod totum prius fuit assumptū quam partes, & inter partes prius anima quā caro: & inter partes anime prius mens, quæ spiritus vocatur, quam pars sensitua. Hic autem ordo potest attendi quantum ad duo, scilicet quantum ad dignitatē naturæ assumptibilis, & sic quod dignius est prius est. Constat autem quod totū est dignius sua parte, & inter partes anima dignior carne, & inter partes anime pars intellectua lis, quæ vocatur mens seu spiritus, dignior est parte sensitua, quæ absoluto nomine vocatur anima a doctoribus, ergo prius est assumptū totum quam aliqua pars eius secundū ordinē dignitatis, & inter partes similiter est talis

ordo

ordo qualis dictus est. Alio modo potest sumi hic ordo secundum fructum assumptionis qui est curatio naturæ humanae, & sic quod perfectius recipit hunc fructum prius est assumptum. Constat autem quod perfectius recipit fructum totum, quam aliqua pars, & perfectius anima quam corpus: & superior pars animæ, quam inferior, & ita secundum rationem est inter ea talis ordo.

14. AD Primum argumentum dicendum quod nullus fuit ibi ordo realis temporis vel naturæ: fuit tamen ibi ordo secundum rationem, qualis dictus est, quo ordine totum fuit prius assumptum quam partes: & ideo concedenda est prima deductio, quæ hoc probat.

15. Ad secundam deductionem, quæ videtur probare contrarium, dicendum quod Damascenus intendit quod naturam quam primò verbum assumpsit, nunquã dimisit totaliter quin vnita fuerit vel ei, vel partibus eius, nec propter hoc intendit quod primò partes fuerint vnite quam totum, nisi quis velit dicere quod imò pro tanto, quia illud quod est vltimum in resolutione est primum in cõpositione. Sed illud solum habet locum in his quæ vniantur adinuicem per naturam, & non solum secundum beneplacitum vniens sicut facta est vnio naturæ humanæ, & partium eius cum persona verbi. Tunc enim fit vnio, & soluitur cũ quocũque, prout placet vniens, & congruit fini vnionis, & quia persona verbi voluntarie assumpsit humanam naturam, vt nos per mortem redimeret, & repararet per resurrectionem, ideo prius soluta est vnio cum toto per mortem manente eadem cum partibus, propter futuram resurrectionem.

16. Ad aliud dicendum quod sublato medio vnionis si fit reale & medium necessitatis non solum quoad fieri, sed quoad esse soluitur vnio; totum autem non ponitur mediũ respectu vnionis partium secundum rem, nec medium necessarium in fieri & in esse, sed solum ponitur medium secundum rationem, propter congruitates prius allegatas. Et ideo non oportet quod soluta vnione cum toto soluta fuerit vnio cum partibus. Et per idem patet responso ad aliud de anima respectu carnis, & econuerso.

17. AD argumentum alterius partis dicendum quod ex auctoritate Damasceni, non plus habetur, nisi quod verbum prius per se assumpsit & directè naturam integrã. Partes autem non assumpsit secundum se, sed in quantum sunt de intraneitate naturæ, & in hoc non est aliquis ordo secundum rem.

18. Ad aliud cũ dicitur quod prioribus prius facta est vnio, dicendum quod nõ est verum, imò potius dicendum est econuerso, quia quando duæ actiones sic se habent, quod vna sequitur alteram, vbi finitur prima, ibi incipit secunda, sed formatio naturæ humanæ in suis partibus præcessit ordine naturæ vnionem cũ verbo: & ideo illud est per se primo vnitum verbo, ad quod terminata est prima actio, & illud est natura integra.

19. Et ad auctoritates Augustini dicendum quod Aug. intendit ponere ordinem inter partes assumptas. Non ordinem rei, sed rationis, qui attenditur secundum dignitatem naturæ assumptibilis & fructu assumptionis. Quod autem videtur innuere in fine cuiuslibet auctoritatis, quod totum sit assumptum mediantibus partibus, non sic est accipiendum quod partes aliquo modo sunt præsumptæ toti, sed intendit quod natura integra ex omnibus partibus assumpta est, & non altera pars tantum.

QVÆSTIO TERTIA.

Vtrum natura humana fuerit assumpta mediante gratia.

Tho. 3. q. 9. ar. 6.

Tertio queritur, vtrum natura humana fuerit assumpta mediante gratia. Et videtur quod sic, quia sicut medium supponit primũ, ita vltimum supponit mediũ, sed tres sunt modi, quibus Deus est in rebus, quorum primus est per communem illapsum, per quem modum est in omnibus generaliter, scilicet per essentiam, præsentiam, & potentiam. Secundus est per gratiam, per quem modum solum est in creatura rationali specialiter. Tertius est modus per assumptionem, per quem modum est in creatura assumpta singulariter. Secundus autem istorũ modorum

supponit primum, quia in nullo est Deus per gratiam, in quo non fit prius per essentiam, præsentiam, & potentiam, ergo tertius, qui est per assumptionem, supponit secundum, qui est per gratiam inhabitantem.

2. Item in illud quod excedit facultatem naturæ, natura non potest peruenire, nisi mediante gratia, sed assumi ad vnitate personæ diuine maxime excedit facultatē naturæ create, ergo ad hoc nõ potest pertingere natura, nisi per gratiam eleuetur.

3. IN CONTRARIUM arguitur, quia in his quæ miraculose fiunt nõ requiritur aliqua dispositio media, sed assumptio naturæ create a persona diuina est maxime miraculosa: ergo non requiritur aliqua dispositio media, nec gratia nec aliqua alia.

4. RESPONSI O. Præmittenda est primo duplex distinctio, vna de gratia, alia de medio, quibus positus patet de facili solutio quæstionis. Quantum ad primum sciendum est quod gratia dicitur dupliciter. Vno modo pro gratuita dei voluntate, quia Deus aliquando facit nõ ex necessitate, nec ex meritis. Alio modo pro habitu perficente animã. Similiter mediũ vnionis duplex est, quoddam est vniens solum, & non vnitum: & illud vocatur medium efficiens, sicut reconcilians discordantes dicitur esse mediũ, vel mediator inter eos, aliud est mediũ vniens & vnitum, & istud vocatur medium formale, sicut color vnitur corpori mediante superficie. His suppositis dicendum est quod si gratia accipiatur primo modo (scilicet pro gratuita dei voluntate) sic assumptio est facta mediante gratia, quia gratuita dei voluntate non ex meritis præcedentibus factum est, quod natura humana vniretur verbo, & sic loquitur Aug. 14. de Trin. dicens quod in rebus per tempus exortis summa gratia est quod Deus in vnitate personæ homini nullis meritis præcedentibus copulatur, sed ista gratia est medium vniens tantum, id est, vnionem faciens. Si autem gratia accipiatur pro habitu perficente animam, sic assumptio nõ est facta mediante gratia, ita quod gratia fuit medium formale, quia de se patet, quod non fuit medium efficiens, sed solum virtus diuina. Et quod ita sit, probatur sic. Si gratia in assumptione naturæ humanæ fuisset medium, aut fuisset medium necessitatis, aut congruitatis nõ medium necessitatis, quia sicut paruit prius, creatura irrationalis potuit assumi, quæ tamen non est capax gratiæ, ergo gratia non est medium necessarium ad assumptionem, nec medium congruitatis. Primo, quia natura assumpta personatur in verbo sicut personata fuisset in proprio supposito, vna enim personatio suppleret vicem alterius, sed natura humana si sibi fuisset derelicta personata fuisset in proprio supposito nõ mediante gratia, ergo sine ea personatur in verbo. Secundo, quia illud quod sequitur vnionem non est mediũ in vnione, sed gratia habitualis secuta fuit in Christo ordine naturæ, licet nõ temporis, vnionem naturarũ in persona verbi, ergo gratia habitualis nõ fuit medium vnionis. Maior patet. Minor declaratur, quia sicut se habet esse ad operari sic gratia vnionis ad gratia habitualẽ, cuius ratio est, quia vnio facta est, vt natura humana habeat suum esse in supposito diuino, gratia autem datur propter bene operari, sed esse præcedit operari, ergo gratia vnionis vel vnio ipsa præcedit gratiam habitualem, & hoc innuitur Ioan. 4. cap. vbi dicitur, vidimus gloriam eius quasi vnigeniti a patre plenum gratiæ & veritatis, per quod datur intelligi quod ex hoc ipso quod ille homo est vnigenitus a patre quod habet per vnionem habet plenitudinem gratiæ & veritatis, ita quod gratia est quidam effectus consequens ad huiusmodi vnionem.

5. AD Primum argumentum dicendum, quod inter illos tres modos quibus Deus est in rebus, secundus modus qui est per gratiam supponit primum modum, sicut gratia supponit naturam, sed secundus qui est per gratiam habitualem, & tertius qui per gratiam vnionis non habent inter se necessarium colligantiam, quia huiusmodi gratiæ nõ dependent ad se inuicem, diuisiones enim gratiarum sunt, & vna potest haberi sine altera, vnde illi tres modi nõ sunt per se ordinati secundum rationem primi mediũ & vltimi.

6. Ad secundũ dicendum est quod natura nõ attingit illud quod excedit facultatē naturæ nisi per gratiam eleuetur, sed

sed non oportet q̄ illa gratia sit habitus vel medium formale, sed iustificatio quod sit gratia dei voluntas supposito q̄ non sit repugnantia ex parte nature & sic per gratiam hoc est per gratiam dei voluntatem assumpta est humana natura a verbo in unitatem persone.

Sententia huius distinctiois Tertie in Generali & Speciali.

QUÆRITVR etiam de carne verbi &c. Superius determinauit Magister quid de humana natura assumpti Dei Filius. Hic verò determinat conditionem assumpti. Et diuiditur in duas. Primò enim determinat veritatem. Secundò circa veritatem determinat mouet quasdam quæstiones. Secunda ibi, cum autem illa caro. Prima diuiditur in duas. Primò ostendit conditionem assumptam, vel carnis assumptam, scilicet quòd fuit ab omni contagione peccati immunis opere sancti spiritus. Secundò ostendit conditionem matris de qua assumpti est ibi, Mariam quoq̄ totam. Hæc secunda diuiditur in tres. Primò ostendit conditionem virginis matris ante conceptionem carnis assumptam. Secundò ostendit conditionem ipsius in ipsa conceptione. Tertio conditionem eius post conceptionem. Secunda ibi, potentiam verò generandi. Tertia ibi, Quod autem facta virgo. Secunda pars in qua mouet dubitationem ibi, cum autem, illa caro diuiditur in duas secundum duas dubitationes quas mouet, & soluit. Quarum prima est circa propaginem carnis Christi ex remotis partibus (scilicet Adam & Abraham.) Secunda est circa conceptionem eius in proxima matre ibi, illi autem sententia. Prima istarum diuiditur in duas. Primò mouet dubitationem & soluit. Secundò ex solutione quandam conclusionem elicit ibi, Quocirca primitias nostre masse. Hæc est sententia &c.

2 IN SPECIALI sic procedit & primò proponit duas quæstiones. Quarum prima est vtrum caro Christi prius fuerit obligata peccato q̄ concepta, & a carne virginis separata. Secunda est vtrum caro a verbo fuit assumpta obligata peccato vel non. Et responderet ad primam q̄ caro illa ante conceptionem fuit peccato obligata sicut & reliqua caro virginis. Similiter ad secundam responderet negatiue, q̄ caro illa ad hoc quòd vniretur verbo immunis fuit ab omni peccato sancto spiritu operante, remansit tamen in ea possibilitas peccandi non necessitate, sed voluntate. Postea dicit quòd sanctus spiritus proueniens virginem ipsam ab omni peccato purgavit ipsum peccati fomite, vel penitus euacuando, vel sic debilitando vt nihil ex tunc posset existere q̄ eam inclinaret ad malum. Deinde dicit quòd habuit mater potentiam generandi abfq̄ virili semine sine vitio virginis, & nati, nō tamen fuit caro Christi alterius nature q̄ aliorum hominū, sed fuit in eodem excellens gratia singularis, ad que probanda inducit primo autoritates Dam. Secundo autem dicit quòd mater Christi post carnis Christi conceptionem ab omni peccato fuit immunis & sancta, & omni gratia repleta. Quod probat autoritate Aug. Postea querit vtrum Christus fuit decimatus in lumbis Abraham sicut Leui cum vterq̄ fuerit in eo. Et dicit quòd nō, quia Leui fuit in Abraham secundum rationem feminalem, & ab eodem descendit secundum legem communem, scilicet per carnis libidinem, Christus verò fuit tātum in ipso Abraham secundum causam materiam, & nō secundum legem communem, & inde descendit, & ideo omnes in Adam peccauerunt, non tamen Christus. Postea dicit q̄ talis caro fuit in Christo, qualis fuit in statu innocentie instituta, & ideo dicitur assumptis primitias nostras, vnde caro eius fuit similis nostre carni, non in culpa, sed in humanis penis: vnde licet sit eadem caro aliquorum hominū secundum naturam, tamen ista fuit per gratiam concepta, & sanctificata, & nata, quod alij homines non habent, & propter hoc caro Christi nō fuit obligata peccato. Vltimo mouet aliam dubitationem, quia enim dixerat carnem Christi non prius conceptam quam assumptam, tamen obicit per quedam verba Aug. dans intelligentiam verborum eius. Addit etiam in fine adducens dictum Damasc. ad confirmationem prædictorum, &c.

QVÆSTIO PRIMA.

Vtrum beata Virgo indiguit sanctificatione.

Thom. 3. q. 27. ar. 2.

CIRCA distinctionem tertiam queruntur duo in generali. Primum est de sanctificatione beate virginis. Secundum est de effectu sanctificationis. Circa primum queruntur duo. Primum est, an beata Virgo sanctificatione indigerit. Secundum est de tempore quo sanctificata fuerit. Ad primū sic proceditur, & videtur quòd beata Virgo sanctificatione non indigerit, quia non indiguit sanctificatione, nisi propter peccatū actuale, vel originale, nō propter peccatū actuale, quia secundum omnes sanctos & doctores, ipsa nunq̄ peccatū actuale commisit. Nec propter peccatū originale, vt videtur, quia dolor partus est pena peccati originalis in mulieribus (secundum illud quod Dominus dicit Gen. 3. prima mulier, in dolore paries filios.) Sed beata Virgo non peperit cum dolore, ergo non contraxit peccatū originale, & sic ad ipsum tollendum non indiguit sanctificatione.

2 Itē incineratio seu reuersio corporis humani in puluerem est pena peccati originalis (secundum illud Gen. 3. puluis es, & in puluerē reuerteris.) Sed corpus beate virginis nō fuit reductū in puluerē, ergo nō habuit peccatū originale. Minor probatur, quia ecclesia tenet q̄ ipsa fuit assumpta in anima & corpore.

3 IN CONTRARIUM est quòd dicitur in Ecclesiasticis dogmatibus, firmissime tene, & nullatenus dubites omnem hominem, qui per concubitum viri & mulieris concipitur cum originali peccato nasci, sed beata Virgo fuit concepta per concubitū viri & mulieris, ergo peccatū originale contraxit.

4 RESPONSI O. Sciendum est q̄ aliquis potest indigere sanctificatione per gratiam dupliciter. Vno modo vt habeatur gratia ad eleuandum & perficiendum aliquam naturam solum, & nō ad tollendum aliquam culpam. Alio modo vt habeatur gratia ad tollendum aliquam culpam & eleuandum naturam. Primo modo indiguerunt sanctificatione angeli boni, qui nunq̄ peccauerunt, & homo in statu innocentie, vt dictū fuit in 2. lib. Hoc etiam modo indiguit sanctificatione beata Virgo, dato q̄ nō fuisset concepta in originali peccato, quia gloria non habetur nisi mediante gratia, secundum illud Rom. 6. gratia dei vita æterna, & ideo ad habendum gloriam seu vitam æternam necessarium est naturam perfici per gratiam, dato q̄ prius nō fuisset infecta per aliquam culpam. Secundo modo non indigent sanctificari, nisi illi qui commiserunt aliquam culpam vel contraxerunt, & secundum hoc ad sciendum an beata Virgo tali sanctificatione indigerit inquirendum est an peccatū originale contraxit, & hic est duplex modus dicendi.

5 Primus est, q̄ beata Virgo nō fuit concepta in originali peccato, sed simul tempore fuit animata, & gratia ipsi data. Et huius dicti ostenditur primò possibilitas, q̄ scilicet ita fieri potuerit. Secundo congruitas quòd ita fieri de cetero. Et tertio probatur q̄ ita factum fuerit. Possibilitas ostenditur hoc modo, quia quauis peccatū originale sit formaliter tantum in anima, in carne tamen est quedam qualitas vel infectio morbida, ratione cuius ex coniunctione anime ad carnem habentem talem morbida qualitatem contrahitur peccatū originale: cum igitur ista qualitas morbida sit aliud ab ipsa carne potuit virtute diuina conferuari talis massa carnis, ne inficeretur, & si esset infecta potuit mūdari ante infusionem anime, vt si quantum ex parte generatis fuerit caro immunda & morbida, in se, tamen virtute diuina mundante facta est immaculata & munda vt sic ex vnione anime ad ipsam nō contraheretur in animam peccatū originale, & sic patet possibilitas.

6 Congruitas verò patet sic, filius tenetur honorare matrem quantum decet & potest, sed nō satis honorasset eam, si in ea non præuenisset omnem culpam, ergo &c. Et confirmatur per Ansel. de conceptu virginali, qui dicit q̄ decuit vt illius, scilicet Christi, conceptio ex purissima matre fieret, quæ ea puritate niteret, qua sub deo maior nequit intelligi, sed certum est esse aliquas creaturas (vt pote angelos bonos) in quibus nunquam fuit aliquod peccatū, ergo multo magis in beata Virgine. Item sicut Christus fuit perfectissimus mediator, ita Virgo ipsa fuit conuenientissima mediatrix, sed hoc non fuisset

EE si ipsa